

termiti

stojan janković

SAČUVATI

Videću zlatnu svetlost.
Sutan i zora biće zlatna tačka.

Danas, u koloniji živim.

Ispod palmi, u tropima svog sunčanog srca.
Mi smo povorka, obeleženi smo. Imam rog, imam.
Oh ti, koji činiš gospodarem i koji šapinješ,
prst tvoj i u nas, nepostojeće, uprt je, mač tvoj.

Bol i senka, bol i senka.

Izgubljeni smo, a da se ni predali nismo.
Hoću taj bol, uvek.
Duž senke još, kad klizne, postaće:
krvava slast, i tresak pesme.

Kad se sastruze zlato

skrama, sluz i kosti naše pomešane ostaće.
Nosiće ih, u čupovima, divovi. Ko zna kuda...

AVGUST JE BIO UBICA ILI PASTIR

Kraj leta kao gospodina susrećem,
Voda, pladanj, suša, kao belo,
Sa prugama sa vodoskocima,
Prijatelji, pričice, muzike

Kraj leta, sa spuštenim čarapama,
nebo je belo i sasušeno,

Ocvati prolaznici sa belim spuštenim nebom na nogama,
I njihove latice što ostaju za njima, pevajući

Kraj leta, traga i koraka,

Zauštavljamo se i punimo topli vazduh,
Gusenice i ptice selice i grobove i grožde,
Leto odmiče ulicom kestenova i ne gleda nas

SUNCE – LJUDOŽDER

Termiti proždiru svoju kuću.

Covek i žena zakopavaju svoju kuću.
Drvne hijene i lavovi rasklapaju svoje kuće.
U kolonama, raznose grede, i stubove,
nestaju pod zemljom u masti i crnilu.
Pojavljuju se u linijama mog dlana.

Sasvim usput, pored druma:

Popisujem, zaboravljam, poklanjam,
Osmehujem propadam,
Zasenjujem.

CIRKUS »GUBILIŠTE«

Neko je šaputao:

– Jesen.

Jesen, plavo – zlatna
deojočica – mrtvac.

Bilo nas je mnogo,

bili smo razuzdani.

A to dete bez obraza,
sa kime smo se igrali,
tako je plesalo...

Glasovi nas zagledaju
u lice i odlaze zabavljeni sobom.
U rukama nam ostaju
njihova odela i zelene vlasi
i drhtavi dodiri besprizornog mirisa.

Nepoznati prijatelj
ima sto odela
u sanduku od razrušene hrastovine.
I ružičaste makaze kojima
seće peševe mojih kaputa.

MALARIJA

KRISTALNI BROD ČOVEKA MRAKA
HODA KAO PRAŠNAVI SKAKAVAC
PLAČ MAČAKA JE NOĆAŠNJA MUZIKA
KAPETANKATEDRALA DOZIVA U ŠUMU
ŠUMA JE BRODSKI DNEVNIK

MRAK HODA VLAŽNIM KORACIMA
ON KAŽE NE ZABORAVLJAJ
ON DOTIĆE VLAŽNIM VLASIMA
MRAK KAŽE NE ZAVARAVAJ

BRODSKI DNEVNIK JE NESTAO U BURI
FRULE GLAS JEZDI PREKO TALASA
DOK SE POKUŠAVA SPUSTITI DOLE
VIDIM KATEDRALA JE POSTALA
NEKA SMEŠNA ŽENA
ČIJE GRUDI PRETE DA POJEDU CEO SVET

elementi

milenko fržović

IGRE

Davno sam prestao

Da se plašim ljudi

Plašim se jedino

Samoga sebe

Jedino samoga sebe

Plašim se

I to samo onda

Kad ne valjam

Bežim li bežim

Bacam se u igru

Da mi se nasmeši

Beskonacno lice

Igra je tečna kuća

Letilica

Koja stiže daleko

Igra je ogledalo

U kojem bića ima

Tiki sjaj

Prozračnost

I ratobornost

Igra je nežna vatrica

JEDNOSTAVAN KORAK

Ko jednom izgubi

Onaj vedar

Jednostavan korak

Izgubljen je

I pitanje je

Hoće li doći k sebi

Ili će lutati

I samo lutati

Ali ko se osloni

Na samoga sebe

Kao na lik sopstveni

Kojem teži

I kojeg pronalazi

Na kraju puta

Zasijaće

Celovit u povratku

S prauzrokom izmiren

ZAPIS O NEPOMIČNOM SVETU

Nepomičan svet je

Živ kada se ogleda

U bistroj vodi

Koja teče

Sadržana

U osmehu onoga koji posmatra

ELEMENTI

Kada ti pobegne sa slike

Drvo

Ptica

Kamen

Voda

Kakva je to slika

Budi kao onaj koji

Prepoznaje kamen i

Izdvaja ga

S kamenom se počinje i završava

Sa drvetom takođe

I sa pticom i sa vodom

Diše slika

Žive reći i

Život je pojave kakve nema

Ljubi to što te neće

Ostvari se

Pazi

Zači će sunce

Ali ti se nećeš promeniti

Nemoj u tome videti zlo

Skoči u vodu

I svetućeš još više

Tu prestaje govor onoga

Koji odlazi

I ostavlja duboke tragove

U zemlji

Iz koje izrasta drvo

Sa granama koje se prepliću

U beskraj

I od kojih svaka dotiče

Po zvezdu

Mrtvom ne pomaže molitva

I želiš li mi pomoći ljubi drvo i pticu

I kamen i vodu

Jer ja sam s druge strane linije

A ti si samo tu

UNAZAD

Vidi

Ide unazad

Nikog nisam video

Da ide unazad

Kaže otac

Svi

Umetnici

Idu unazad

Kažem ja

Unazad ide rak

Govori majka

I ja se povlačim

U svoju sobu

Da napišem pesmu

O kretanju

Unazad

Koračam

I ne može se reći

Da je sreća

Digla ruke sa mene

Sazima se kosmos

I postaje

Tačka u meni

Koji sam to isto

U njemu

RATNIK

Iznenada

Pojavljujem se na vratima

U ime četiri strane sveta

Kažem i uništavam

Razna olicenja

Koristim svoje oružje

Smirenost

Nežnu ukočenost

Pogled oštar i čutanje

Dlanove

Okrenute prema predmetima

Ja sam onaj koji se kreće

Sa kompasom

U levoj i u desnoj ruci

Mir vlada po sobama

U koje ulazim i oglašavam se

Kao golub

U dvorištu na selu

Grmim

Ratnici

Lepo razgovarajte sa ženom

Ljubite dete

Ljubite biljku

Ljubite životinju

Tu prestaje govor

U providnoj noći

I svanulo je

Stojim sam obasjan

Pod nebom

Naginje se čaša u ruci

Pijem vodu punu sunca

OTAC ME ZOVE NA SELO I

Trčim

S okrunjenim kukuruzom

S džakovima od pedeset kila

U naručju

To radiš

Da bi pričao

Kaže mama

A ja nastavljam posao i

Pada sedam tona

I mislim da je dosta bilo

U daljem toku

Nek se najamnici malo slade

Vraćam se

Sa pričom

PRIRODA IMA SVOJE NAČINE

Sve što se dogada

Uvek vodi

Ravnoteži elemenata

Kroz uništenja

Kroz izgradnju

Priroda ima svoje načine

I ne budi ogorčen

Ni tužan neumereno

Jer zaista

Sve što se dogada

Uvek vodi savršenstvu

gospođa analiza

marija knježević

GOLUB NA POLICI

Je i spavaš? pitam baku.
Mrem... drem... dremkam...

Kada bi zaista...
dobra pesma:
»Uspavanka za šivaču mašinu«.

Bolje golub na grani
i baba za stolom.
Police su za knjige.

Baba ima prugaste gaće,
po tome će da je pamtim.

TVОЈА ZELENA SOBA

»Odmore se, otvor!«
Sedim ko krivac
udobno
krilo stolice se širi.

Ne treba da bude opis
ali
krevet nedolično zuri.

Moram još reći
lampa
iskusna gospoda-analiza.

I sve to izbliza
slobodno rasporedeno,
mudrost postidena

i tvoja bista na podu,
razočaran se namah u svet
gledajući sobu.

LENJ DA GOVORIM, vraćam reč u vodu,
srećan zbog tri želje
zgužvane u džepu.

Pre prvog idem kroz mahnitu šumu,
za kreuzbom devom, do bogalja hudog,
da u supljem plodu, vrhom kažiprsta
probodem prazninu i oživim zemlju
(suva, raspadnuta, umrla u snu).

I po drugoj slušam žene kako viču
dobru glas o meni ko vidarsko čudo,
u cik zore pustim moju vrisak-piticu,
da mrača će doći da mi kaže ko sam
(suncem istopljena, izgleda od voska).

A po trećoj skončah u pitomoj špilji,
u poznatom kriju odakle mi glava
ponesena pričom krenula ka vodi,
a tek ULÓV kraj je mogao da kaže
(iznenada skliznu, a ruka joj maše).

POEZIJA IZ ŽIVOTA

Jedna muška
i jedna ženska pesma,
na zaprepašenje profesora književnosti,
stadoše se juriti po stolu:

Pišem zbog tebe! reče ona
Jesam li lepa?
Pišem o tebi – jedva odgovori on,
čineći se da mu glas podrhtava.

Prirodno, dobili su dete, zdravo, neželjeno.
Dadoše mu ime Loša Pesma.

Poezija je vidovita.

Kad su se razveli
ono je počelo da crta krstice
imajući na umu
i nju i njega.

brzinomer

jelena marinkov

ŠAMPION

Gledam lice olimpijskog pobednika,
tih, spokojno lice šampiona,
na mene prelazi dostojanstvo
svojstvenoj sportskoj tradiciji.
Zamišljam njegove korake u realnosti,
nastup pred svakodnevnim,
ulogu među bližnjima.
Mora biti srećan život
koji omogućava pobedu;
zalet preko staze,
ritam razigranih dužina,
pobeda!
Slava šampionu, brzinomeru svih trka,
i nemirnom podstrekacu,
velikom zanosu koji
nosi odabранe do cilja!

PONOĆ

Ponoć
žestoka ponoć bića
Zagledaj se u dlanove
sa kojih cigani čitaju
sudbinu metafizike
i vide
duboku ponoć bića.

POSLEDNJI PUT

Kada nam se duše razdvaje
i podu po svoje zasluge
naš će početak zapečatiti
vatra koja se ponavlja.
Poslednji put!
Neka se stopimo i izgorimo.

U VLASTI

Dana današnjeg izjavljujem:
u vlasti sam tudihi demona!
Camerado, govore mi da sam slobodna,
ali to su reči bez duha.
Kajem se zbog svojih
prinudnih postupaka,
ali bojim se da rođenje
polako tone u tupost.
Krv tude stvarnosti postaje
neophodni deo mog pokajničkog organizma.
To je med koji hrani
duboko zakopano korenje.
Stvarnost je puna tudihi demona.

priprema papira

miđrag ristić

NASLEĐE

priprema papira

S one strane priče
predaleke za povratak
u raseljenim gradovima
pisma
upućena na stare adrese

Pored protiču reke
Njihova voda otire
zadah ispisanih reči
U potopljenoj svesci
ostaju prazne strane

Još neko piše isto
u jednom primerku
na raskvašenom papiru
preko starog teksta

MOZAK TEŽI STRUKTURI UNI VERSUMA • LIMESI TUĐIH TALENATA PROLEĆU • PAUK ZBOG LENJOSTI PUNO RADI

U suštini je lenj povremeno
izmišlja te mora puno
raditi posle proveravanja
izvlači mada ne primeti
tanku crtu koja
nedostaje daleko je lakše
započeti nego krpiti na mreži
senke da se oslobođe
čarolije pauka koga je trebalo
ubiti svakako može se još
živeti ukoliko ima cilj
odredeno kretanje
da bi se saznala
osećajnost svakodnevnog
obnavljanja mreže što ga
čini postojanim & oslonjenim
na strukture talentovanih letaća

UTISAK da VARAM s POESY živi & spava u sobi

Na podu polunameštene sobe
odraz moj sa delova ogledala
sastavlja ove celine

Ledima okrenut
vidim kroz
reči isisava
Sa njim se
izjednačava
Njime se mogu popuniti
govoreći i sebi poznaju
pri jutarnjem proveravanju
Prašina na policama
odaje prazninu:
Na mene se privikava

LITERATURA • IŠČITAVANJE kineska klopka titla

U prostoru
reči iz pažnje
izranja zid
sazidan opekama
istih reči
ne naučenog jezika

Sve do kraja
jednom započete
moraju se čitati
tamne mrlje na
potumneloj podlozi

A znaju sve o nama
i sve već ispisano

Pred obaveznom lektirom
premrtav ozbiljan smešak

Miriše prozor ne ovo nebo
tek onako uzgred
spomenut u priči
nigde naznačen na skici

